

Kapitola **Poznej sám sebe**

úsek

text

Tuto výzvu slyšeli žáci starých Indických mudrců, starořeckých filosofů, i novodobých psychologů. Co to znamená v prostředí antecepce?

Jakmile se něco vztahuje samo na sebe, vzniká akutní nebezpečí paradoxu. Typická je hádanka o holiči, který bydlí ve vesnici, a holí všechny lidi v té vesnici, kteří neholí sami sebe, ale nikoho jiného. Kdo holí holiče?

Pro neobeznámené - pokud holič neholí sám sebe, pak patří do skupiny lidí z vesnice, kteří neholí sami sebe, a tedy patří do skupiny, kterou holič holí. Tedy se musí holit. Tím pádem ovšem patří mezi lidi z oné vesnice, kteří holí sami sebe. Paradox.

Takže ve výzvě "Poznej sám sebe!" je obsažen paradox. Z jedné strany to vypadá dobře, jenže jakmile poznám tu osobu, kterou jsem já sám byl na počátku rozhodnutí se poznat, změní mne to, a už se zase tak docela neznám.

Níže se uvádí návod, jak by bylo možné citovaný úkol naplnit.

Zavádí se pojem cibule jako znázornění vrstevnaté struktury autopoietického systému, v jejímž jádru se vyskytuje antecepční aparát.

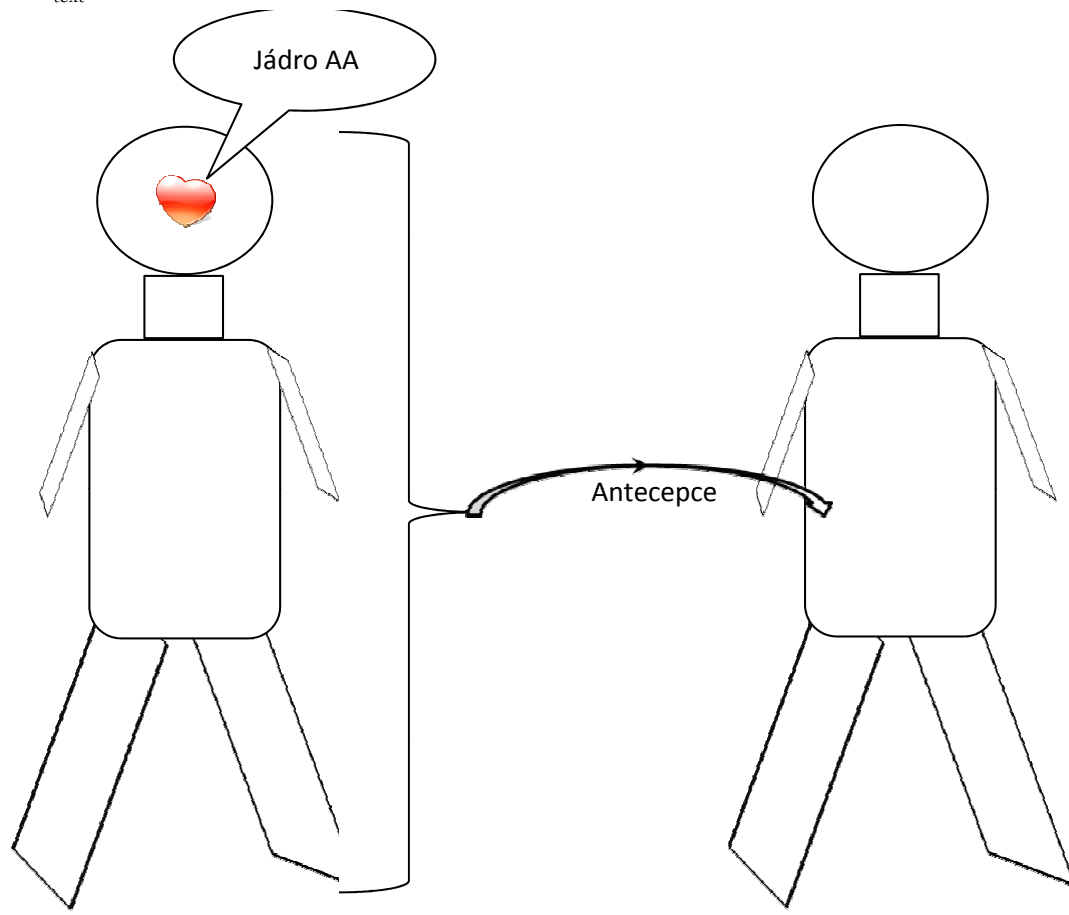
Lidé (a obecně subjekty schopné sebepoznávání) mohou postupně zrát v sebepoznávání. Jako děti se vyskytují ve fázi C2 u dětí, C3 u značné části dospělých, C4 u výjimečných jedinců. Žil někdy v dějinách i člověk v úrovni C5? Omezení lidského věku brání tomu, aby se rozvinuly další vrstvy.

Jak by se měl kolektiv starat o rozvíjení osob k C4? Váží si skupina svých moudrých?

Úsek zdůvodnění

- 1) POZNEJ = nauč se antecepcovat
- 2) SÁM = jádro tvého AA
- 3) SEBE = celý autopoietický systém, kterým jsi.

[Obrázek Poznej sám sebe](#)

Celý autopoietický systém

Celý autopoietický systém mimo jádro AA

Z výše uvedeného rozboru plyne to, co lze postřehnout na obrázku.

Na pravém obrázku chybí srdce, jako symbol jádra AA.

Tedy zmíněnou výzvu můžeme uskutečňovat jako:

Pravidlo1 Nesnaž se předvídat chování vlastního AA.

Nauč se předvídat chování celého svého organismu, aniž se dostaneš do zacyklení ve snaze předvídat chování vlastního AA.

Druhá možná interpretace je "cibulová" = poznej celý svůj organismus včetně všech vrstev "cibule" svého AA, s výjimkou jeho okamžitého vnitřního listu (středu cibule). Tím vznikne nový střed "cibule", a to, čím byl střed při předchozím zkoumání sama sebe, se stane první vnitřní slupkou "cibule" AA.

Tato cibulová interpretace předpokládá sebepoznávací proces jako cyklus, který by se dal parafrázovat slovy:

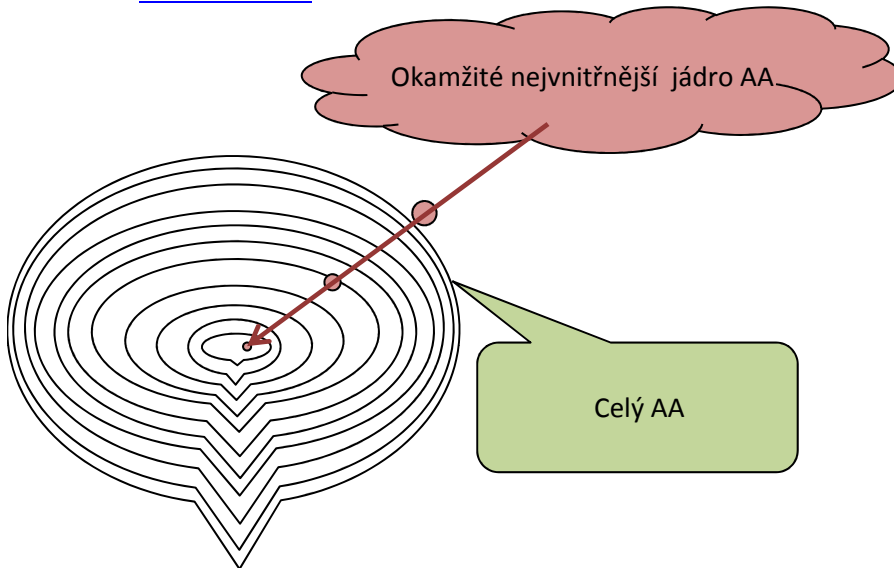
Pravidlo2 "Nech svou cibuli růst!"

Je nejasné, jak velkou cibuli člověk, nebo jiný organismus, může vypěstovat při poznávání sebe sama.

Předně je jisté, že ke zvládnutí antecepce čehokoli, tedy i vnějších slupek své cibule, je potřeba nějaký nezanedbatelný čas.

Dále lze očekávat, že se vznikem nového antecepčního jádra se chování celé cibule trochu změní, a tedy nelze jen jednoduše převzít antecepce vrstev dále od středu cibule.

[Obrázek cibule](#)

Tyto vrstvy sice dokázaly antecepovat vše vně sebe samých, dokud byly samy jádrem, ale zdokonalený AA vede k jinému chování celého systému, a tedy vnější vrstvy poskytují jen výpomoc.

Pro tvorbu rostoucí cibule je třeba hardware AA. Ovšem hardware je omezené množství. Jak se tedy chová rostoucí cibule?

Tvrzení Cibule není velká

"Cibule má předem omezený maximální počet vrstev 'n'."

Pak lze Pravidlo2 upravit na:

Pravidlo3 "Nech svou cibuli dorůst."

Otázka1 Jaká je maximální cibule?

V následujícím textu se pokusím doložit, že je to 5.

Rozbor *Kolik je maximální 'n'? Zkusme si představit, že na každou vrstvu 'k' cibule spotřebujeme nějaký počet neuronů (hardware) P_k .*

Připusťme, že jádro využívá k antecepci všechny vnější vrstvy cibule, takže fakticky stačí předvídat chování vrstvy bezprostředně předcházející (použito v důkazu jako minimalistický požadavek k odhadu omezení, které je \geq než hledané 'n'), tedy vrstvu 'k+1'.

$B = \text{suma}(P_k); k=0; n \leq \text{počet neuronů v mozku}$

Musíme předpokládat, že $P_{k+1} < P_k$ protože jinak by se antecepce stala příliš drabou. Druhá možnost totiž, že by $P_{k+1} > P_k$ by znamenala, že P_{k+1} nevyužívá antecepci podstatně vnější vrstvy, a skoro všechno si řeší znovu sama.

$B = \text{suma}(k); k=0, n = \text{Comb}(n+1; 2)$

Při předpokladu $15E9$ neuronů vypočteme $n \approx 17000$

Tento výsledek není příliš užitečný - že teoreticky nemůžeme mít více vrstev cibule než 17000. Pokusíme se jej ještě radikálně snížit.

Mozek nemůže investovat do tvorby cibule neurony, které antecepují vnější svět.

Dále, že jeden neuron je málo k tak komplikované antecepci

Příklad Miliarda neuronů

úsek

text

Nechť se sebepoznání věnuje jen 1E9 neuronů, nechť nejmenší počet, schopný antecepce, je 100 neuronů (jako mozek včely) a nechť každá vrstva uvnitř má polovinu počtu slupky k sobě vnější.

$P_0=100$

$P_1=200$

$P_2=400$

...

$P_n=2^n \cdot 100$

Potom součet řady

$B=100 \cdot \text{suma}(2^k); k=0, n = 100 \cdot 2^{(n+1)}$

Odtud už vyjde odhad $n=22$.

Vidíme, že pomocí určitých rámcových úvah lze z hlediska konstrukce AA hodně snížit odhad maximálního počtu vrstev "cibule" sebepoznání.

Na jednom konci spektra jsou lidé relativně prostí, jejichž AA se skládá z jádra, jedné slupky vědomí sebe sama a vnější slupky antecepce světa kolem nás.

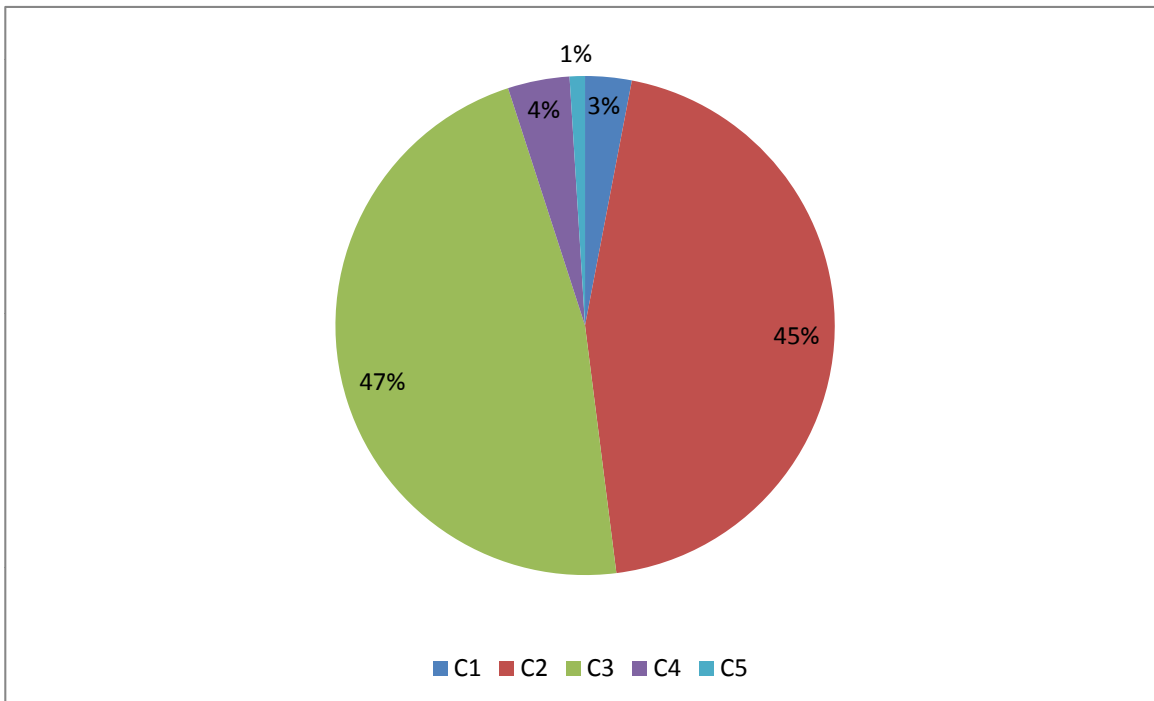
Na druhém konci spektra jsou lidé s více slupkami. Nevíme, kolik slupek může někdo dosáhnout.

Potkáváme lidi úrovně C3, C4, ... a možná ještě pár výjimečných jedinců s vyšším počtem slupek.

Můžeme očekávat, že společnost bez cíleného řízení se heslem Pravidlo3 "Nech svou cibuli dorůst" bude složena z ohromného počtu osob typu C2 a C3, malého počtu C4 a nepatrného C5 nebo vyššího.

Graf

[Graf podílu C3](#)

Jedním z vážných omezení je potřeba času k vypěstování každé slupky. U lidí se cca prvních 7 let života věnuje vypěstování úrovně C2. Mnozí na této hladině setrvávají celý život.

Pak si děti poznenáhlu tvoří ještě vnitřnější jádro, které bývá dokončeno na konci dospívání = C3

Ve stádiu rané dospělosti někteří neustrnou, a chtějí poznat sami sebe, ovšem často jsou svedeni na scestí nějakým náboženským nebo filosofickým systémem, který jejich touhy po sebepoznání zneužije k získání horlivých zastánců.

Zde vznikne řeckněme v průběhu 5 let nepatrné množství jedinců C4. Ti natolik vynikají nad své okolí, že necítí tlak pokračovat.

Další vzniknou z lidí, kteří zažili nějaké hluboké zklamání, ať už v osobním, nebo nábožensko-filosofickém životě někdy mezi 40.-50. rokem života.

Ti si pak všimnou výjimečných jedinců z období 20.-30. roku věku, a mohou se pokusit jim pomáhat v růstu. Proto mezi lidmi nad 50 let se počet C4 mírně zahušťuje. Patří sem osoby C4 z generace nazpátek a tito noví.

Díky tomu se za mimořádných podmínek (jaké možná mohly panovat v Platónově akademii), z někoho úrovně C4 vypěstuje C5 = cca za 60 let.

Poté začíná pracovat stáří, takže naděje na C6 je již spíše hypotetická.

Otázka2 Jak se má chovat optimální společnost k sebepoznání svých členů?

Společnost, která má mezi sebou větší procento C4 nakonec sklídí i nějaké ty C5. Naopak společnost, která brání rozvoji i C4, bude o tyto moudré starce ochuzena.

Pro mladé C4 není život jednoduchý. Pokud se nedostanou do výběrového kolektivu například na nějaké prestižní vysoké škole, přátelství s C3 je pro ně nerovným jhem a asi se cítí osamělí.

Z dějin je známo, že má smysl sestavovat jakési líhně talentů. V kolektivu, kde jsou převážně C4, mohou vznikat cenná přátelství, a nadaní C3 mohou postoupit na C4.

Otázka3 Jsou C5 pro společnost totožní s génii?

Z postupu odvození lze dovodit, že jde o trochu jinou podmnožinu. Spíše se jedná o lidi mimořádně moudré. Tím, že rozumějí sami sobě na vyšší úrovni, mohou být stmelujícími prvky společnosti. Někteří z nich jsou i skutečnými génii. Nelze ovšem provést ani vzdáleně ztotožnění Géniius -> C5 nebo aspoň C4. Geniální Mozart rozhodně nebyl vyžralou osobností.